Need an amazing tutor?

www.teachme2.com/matric

Collected and collated by

teachme2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

2023

NOORDWES

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees AL die instruksies aandagtig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommer van die vrae oor die tekste wat jy hierdie jaar bestudeer het.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

   AFDELING A: Kortverhale (40)
   EN
   AFDELING B: Drama (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

   AFDELING A: KORTVERHALE
   Beantwoord die vrae oor TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

   OF

   AFDELING B: DRAMA
   Beantwoord die vrae oor die drama (*Perdekrag*) wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.

7. Voorgestelde tydsindeling:

   AFDELING A: 90 minute

   OF

   AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar.

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het.

AFDELING A: KORTVERHALE **Beantwoord Verhaal A EN Verhaal B.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. **Verhaal A**	20	4
"Rooikoos Willemse is soek"		
EN		
Verhaal B	20	6
" Die las "		
OF **AFDELING B: DRAMA** **Beantwoord slegs die EEN vraag.**		
2. *Perdekrag*	40	9

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING A: KORTVERHALE

VRAAG 1: *KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK" – Abraham H de Vries (20)
EN
VERHAAL B: "DIE LAS" – Margaret Bakkes (20)

VERHAAL A: "ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK" – Abraham H de Vries

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

... Daardie Saterdag het Rooikoos se baard gehang soos dié van Vader Tyd self. 'n Verskrikking, man, 'n verskrikking, en jy kon – selfs daardie Saterdag – boonop nog aan die man sién hoe sterk hy was.

Die Barrydalers kom in, liewe, goeie mense, niks mee verkeerd nie, en buitendien vrolik, want daardie jaar het Barrydale sommer 'n baie lekker spannetjie gehad en vir my dorp was hulle nie bang nie.

Die Barrydalers het die rusie nie begin nie, ek glo dit nie, en dit maak ook nie saak wie die rusie begin het nie, maar oplaas – net hier vóór ete gelukkig – toe was daar rusie en Rooikoos Willemse het gebulder soos hy gebulder het toe hy nog geboer het. Want die man het 'n stem gehad, dit sal ek jou vertel, die man het 'n stem gehad soos g'n haaifaai vandag het nie.

1.1 Waar het Rooikoos gaan woon nadat hy al sy grond verloor het? (1)

1.2 Wat was Rooikoos se swak puntjie? (1)

1.3 Watter sport het die twee spanne dié Saterdag gespeel? (1)

1.4 Voltooi die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (1.4) en die antwoord neer.

'n hiperbool;	klanknabootsing;	'n vergelyking

"Daardie Saterdag **het Rooikoos se baard gehang soos dié van Vader Tyd** self" (reël 1) is 'n voorbeeld van ... (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.5 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.5) neer.

In reël 2 word Rooikoos " 'n verskrikking" genoem, want ...

A hy het nie familie gehad nie.
B hy het 'n wapen by hom gehad.
C hy het vir die klomp Barrydalers geskrik.
D mense het bang geword as hulle hom sien. (1)

1.6 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.6.1 en 1.6.2) en die antwoord neer.

Die mense van Rooikoos se dorp het geweet dat hulle 'n (1.6.1) (beter/swakker) span as Barrydale gehad het. Na die wedstryd was die mense van Rooikoos se dorp (1.6.2) (kwaad vir/dankbaar teenoor) Rooikoos dat hulle nie die wedstryd verloor het nie. (2)

1.7 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Barrydale se losskakel het misgeskop.
- Rooikoos het op die losskakel geskree.
- Barrydale se span het baie foute gemaak.
- Barrydale het 'n strafskop voor die pale gekry. (4)

1.8 Die verskillende karakters het elk hulle eie rol in Rooikoos se storie gespeel.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.8.1 tot 1.8.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.8.1 Die verteller	A ... het Rooikoos laat besef dat hy op 'n vreemde plek was.
1.8.2 Die hoteleienaar	B .... het alles van almal se sake geweet.
1.8.3 Jan	C .... het homself nie altyd goed gedra nie.
1.8.4 Die kelner	D ... het gekeer dat die Barrydalers en Rooikoos voor die wedstryd baklei.
	E ... het die telefoon mooi beantwoord.

(4 x 1) (4)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.9 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Rooikoos het die naam "Rooikoos" gehad omdat hy <u>'n harde stem</u> gehad het. (1)

1.10 Rooikoos het dié Sondag in Barrydale se hotel wakker geword.

1.10.1 Waarom kan ons verstaan dat Rooikoos so versigtig na die spieël toe geloop het? (1)

1.10.2 Waarom kan 'n mens sê dat Rooikoos hierdie Saterdag en Sondag nooit sou vergeet nie? (1)

1.11 "... die man het 'n stem gehad soos g'n haaifaai vandag het nie." (Reël 10 en 11)

Wat wil die skrywer met hierdie woorde vir die leser sê? (1)

1.12 Die Barrydalers het Rooikoos se baard afgeskeer en sy hare gekleur.

Wat sou jy anders as die Barrydalers gedoen het? (1)

EN

VERHAAL B: "DIE LAS" – Margaret Bakkes

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS B

... Hy het sy ma se bleek gesig gesien, die blou-bleek ooglede, die skraal arms. Sy ma was 'n klein vroutjie en nog jonk. Sy pa het haar altyd geterg. Gesê sy is hul meisiekind wat hulle mooi moet oppas. Partykeer het sy pa haar hoog opgetel en haar "Veertjie" genoem. Dan het sy gelag en gespartel om los te kom. Maar sy pa was sterk, 'n groot man. En nou sê hulle sy pa is dood. Dan is hy en sy ma mos nou alleen. 5

"Ma." Sy stem het hoog en yl geklink. Hy het na haar gesig gekyk en die ligte flikkering van haar ooglede opgemerk, die effense trilling om haar mondhoeke. Toe het haar oë oopgegaan. Groot bruines. Toe sy ma se oë oopgaan, het hulle 'n oomblik vir hom gekyk soos die oë van die steenbokkie wat sy pa geskiet het ...

1.13 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (1.13.1 tot 1.13.4) en die antwoord neer.

1.13.1 Schalkie was baie opgewonde oor die nuwe ... wat hy by Faans gewen het.

1.13.2 Toe hy by die huis kom, het sy ... vir hom vertel dat sy pa dood is.

1.13.3 Schalkie se ma was so geskok dat die ... haar moes behandel.

1.13.4 Tannie Bets het by Schalkie se ma gebly toe hy na sy pa se ... toe gegaan het. (4)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.14 Hoe oud was Schalkie toe sy pa dood is? (1)

1.15 Hoe is Schalkie se pa dood? (1)

1.16 Noem TWEE dinge wat Schalkie saam met sy pa gedoen het. (2)

1.17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.17) neer.

In reël 3 lees ons dat Schalkie se pa sy ma soms "Veertjie" genoem het, want sy ma ...

A was klein en lig.
B het baie sag gepraat.
C het van voëltjies gehou.
D het altyd baie dinge gedoen. (1)

1.18 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.18.1 en 1.18.2) en die antwoord neer.

Toe Schalkie die baie motors voor hulle huis sien, het hy eers gedink dat daar iets met sy ma gebeur het. Sy was die (1.18.1) (sterk/sieklike) een. Toe Schalkie hoor dat dit sy pa is wat dood is, kon hy dit nie glo nie, want sy pa was altyd die (1.18.2) (stil/gesonde) een. (2)

1.19 Schalkie se pa se dood het Schalkie se lewe verander.

Kies elke keer die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.19.1 tot 1.19.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.19.1 Schalkie se pa het vir hom geleer dat hulle mooi na sy ma moes kyk.	A Schalkie se maats wou nie meer by hom kom speel nie.
1.19.2 Schalkie se ma het baie gehuil as hy laat by die huis gekom het.	B Schalkie kon vir die eerste keer vir iemand van sy pa en sy ma vertel.
1.19.3 Lida wou Schalkie die hele tyd naby haar hê.	C Schalkie het besef dat hy sy ma moes oppas.
1.19.4 Meneer van Graan het gewys dat hy in Schalkie se lewe belangstel.	D Schalkie was hartseer omdat sy ma wou trek.
	E Schalkie het besluit om nie meer rugby te speel nie.

(4 x 1) (4)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.20 Schalkie het nie huiswerk gedoen nie, omdat hy te lui was.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

1.21 Waarom was dit verkeerd van Lida om "die las" op Schalkie te plaas? (1)

1.22 Waarom kan 'n mens verstaan dat Schalkie ongelukkig was toe hy hoor sy ma wou trek? (1)

1.23 Lida was ongeskik met Dirk, maar hy het aangehou om vir Schalkie te gaan kuier.

Watter les het jy uit Dirk se optrede geleer? (1)

1.24 Waarom laat die slot van die verhaal jou goed voel? (1)

TOTAAL AFDELING A: 40

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 2: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

BINKI:	Kyk, dis hoe Dukie gelyk het. *(Lucky kyk na die foto's. Binki sien dat hy nie beïndruk is nie.)* Jy hou nie van honde nie.	
LUCKY:	Ek doen nie spoilt pets nie. My ma is 'n domestic. Die geld wat sy kry, gaan vir kos en huishuur – en skoene – en as die skool moan omdat hulle al weer geld wil hê vir nonsens. *(Vies.)* Ons het nie geld vir 'n pop wat net vreet en piepie nie.	5
BINKI:	Wilma het gesê jy was wreed teenoor diere.	
LUCKY:	Ag, magtag! 'n Bleddie misdemeanourtjie!	
BINKI:	Wat het jy gedoen?	10
LUCKY:	*(Skud net sy kop.)* Ag, los dit. Gee my jou selfoon. Ek wil iets kyk. *(Binki gee haar selfoon. Lucky kliek.)* Jy't dan net ses contacts. Is dit 'n nuwe foon? *(Binki skud haar kop.)* Watse mens het net ses contacts? *(Lees.)* Hekwag. Noodnommer. Sabrina. Sabrina landlyn. Sabrina werk. Tannie Wilma. Wie's Sabrina?	15

2.1 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Lucky het Binki oor haar naam gespot.
- Lucky se prokureur het hom by Wilma afgelaai.
- Wilma het Lucky gedreig om hom weg te stuur.
- Lucky wou nie sy sak in die stoorkamer gaan hang nie. (4)

2.2 Binki het haar selfoon vir Lucky gegee.

2.2.1 Wat het Lucky op Binki se selfoon gedoen nadat sy dit vir hom gegee het? Noem TWEE dinge. (2)

2.2.2 Waarom was dit vir Lucky snaaks dat Binki haar ma op haar naam genoem het? (1)

2.3 Waarom het Binki se ma vir Binki gevra om haar "Sabrina" te noem? (1)

2.4 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.4.1 en 2.4.2) en die antwoord neer.

Lucky en Binki se leefwêrelde het baie verskil. Lucky se ma het in ander mense se (2.4.1) (huise/tuine) gewerk en nie baie geld verdien nie. Binki se ma was 'n (2.4.2) (sakevrou/onderwyseres) en het baie oorsee gegaan vir werk. (2)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

2.5 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Lucky moes elke <u>Vrydag</u> op Wilma se plaas gaan werk. (1)

2.6 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.6) neer.

" 'n Bleddie misdemeanourtjie!" (Reël 9)
Hiermee bedoel Lucky dat ...

A hy niks verkeerds gedoen het nie.
B hy per ongeluk iets verkeerds gedoen het.
C Binki nie hoef te weet wat hy gedoen het nie.
D dit wat hy verkeerd gedoen het, nie so erg was nie. (1)

2.7 In hierdie drama speel die perde 'n belangrike rol.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die perde in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.7.1 tot 2.7.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.7.1 Kaizer	A ... was klein en baie spelerig.
2.7.2 Tinkerbelle	B ... het Lucky laat besef dat hy verkeerd optree.
2.7.3 Lady Jane	C ... se dood het Wilma laat besluit om mense te help.
2.7.4 Grace	D ... het nie daarvan gehou om na ander te luister nie.
	E ... was kalm en mooi met kinders.

(4 x 1) (4)

2.8 Ander diere het ook 'n groot rol in Binki en Lucky se lewens gespeel. Hulle het Binki en Lucky se lewens verander.

2.8.1 Waarom kan ons sê dat Binki se ervaring ("experience") met Dukie hartseer in haar lewe gebring het? (1)

2.8.2 Waarom kan ons sê dat Lucky se straf vir sy wreedheid teenoor diere goed was vir hom? (1)

2.9 Waarom laat die dramaturg (skrywer van die drama) Lucky so baie lelike woorde gebruik? (1)

2.10 Waarom voel jy jammer vir Lucky omdat hy nie geweet het hoe om reg teenoor diere op te tree nie? (1)

EN

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

LUCKY:	Nee, dit is nie! Ek het die hele week aan jou gedink. Jy sal nie aan my vat as jy weet hoekom ek hier is nie.	
BINKI:	Waarom sal ek nie?	
LUCKY:	Want jy hardloop vlamme in om 'n bleddie brak te red. Ek en jy leef in verskillende wêrelde. Vampire Valley en Wisteria Lane. Ek kom van die agterkant en jy kom van golfing estates en huise met baie badkamers. *(Binki probeer iets sê, maar Lucky maak haar stil.)* Shame, nè. Jou huis het afgebrand, maar toe gee die bank sommer weer vir julle 'n ander een. Is ek reg? Sure, jy is skaam en vrekbang vir perde en ander mense en vir jou ma ook, big deal, maar my hele lewe brand elke dag so bietjies-bietjies af. En nou moet ek hier crap kom rondstoot omdat ek eendag, net een bleddie dag, dit nie kon vat dat my ma ...	5 10

2.11 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (2.11.1 tot 2.11.4) en die antwoord neer.

2.11.1 Al het Lucky van die "agterkant" af gekom, het sy ma elke aand self vir hulle kos gemaak. Lucky het vir Binki vertel dat hulle baie ... eet.

2.11.2 Binki se ma het liewer saam met haar ... gekuier as om saam met Binki te wees.

2.11.3 Lucky het nie van ryk mense gehou nie. Hy het hulle ... genoem.

2.11.4 Omdat Binki so bang was vir die perde, het Wilma vir haar gevra om ... aan die saals te smeer. (4)

2.12 "Jy sal nie aan my vat as jy weet hoekom ek **hier** is nie." (Reël 1 en 2)

2.12.1 Op watter plaas was Lucky "hier" saam met Binki? (1)

2.12.2 Wie het gesê dat Lucky na hierdie plek toe moes kom? (1)

2.13 "En nou moet ek hier crap kom rondstoot ..." (Reël 11)

Watter werk moes Lucky vir Wilma doen? Noem EEN. (1)

2.14 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (2.14) en die antwoord neer.

hartseer;	sarkasties;	opgewonde

As Lucky in reël 7 vir Binki sê "Shame, nè", is hy ... oor wat Binki vir hom van die brand vertel het. (1)

2.15 Lucky se ma het naby haar werk gebly.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

2.16 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.16.1 en 2.16.2) en die antwoord neer.

Binki was skaam en het (2.16.1) (baie/min) oor haar eie lewe vir ander mense vertel. Lucky (2.16.2) (het nie omgegee wat hy sê nie/wou bewys hy is altyd reg) en het alles vir almal vertel. (2)

2.17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (2.17) neer.

"... maar my hele lewe brand elke dag so bietjies-bietjies af." (Reël 10 en 11)

As Lucky so sê, bedoel hy dat ...

A hulle huis ook afgebrand het.
B daar elke dag probleme in sy lewe was.
C daar elke dag huise in hulle gemeenskap afgebrand het.
D sy ma die probleme in hulle lewens een vir een hanteer het. (1)

2.18 Die dinge wat die verskillende karakters doen, het gevolge vir ander karakters.

Kies elke keer die gevolg in KOLOM B wat by die gebeure in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.18.1 tot 2.18.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.18.1 Die prokureur het Wilma gevra om haar 'n guns te doen.	A Gestremdes kon die ervaring van perdry ervaar.
2.18.2 Sabrina het Binki by Wilma gelos.	B Lucky se ma het ander werk gekry.
2.18.3 Wilma het die perde se fisiese krag gebruik om mense te help.	C Wilma het gesukkel om Lucky se negatiewe houding te verander.
2.18.4 Binki was skaam oor haar brandwonde.	D Binki het nie na 'n skool toe gegaan nie.
	E Binki het sekere werkies gekry om te doen.

(4 x 1) (4)

2.19 Waarom was dit verkeerd van Binki se ma om haar by Wilma te los? (1)

2.20 Waarom was dit goed vir Binki dat sy by Wilma gebly het? (1)

2.21 Lucky was heeltemal verkeerd toe hy gedink het dat die bank vir Binki-hulle 'n nuwe huis gegee het nadat hulle huis afgebrand het.

Watter les het jy uit hierdie verkeerde optrede van Lucky geleer? (1)

2.22 Waarom laat die slot van die drama jou goed voel? (1)

[40]

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40

Kopiereg voorbehou